

آثار رفاهی تعدیل قیمت حامل‌های انرژی

(۱۳۸۵-۱۳۷۶)

(در بخش‌های حمل‌ونقل و مسکن ایران)

طاهره آخوندزاده*، حسین راغفر**، شمس‌اله شیرین بخش***

طرح مسأله: در این مقاله، تقاضای سیستمی حامل‌های انرژی در بخش‌های حمل‌ونقل و مسکن کشور ایران به تفکیک مناطق شهری و روستایی در فاصله زمانی ۱۳۸۵-۱۳۷۶، به همراه آثار رفاهی حذف یارانه انرژی در این بخش‌ها محاسبه شده است.

روش: برآورد توابع تقاضا با استفاده از سیستم تقاضای تقریباً ایده‌آل (AIDS) و آثار رفاهی حذف یارانه انرژی و رسیدن قیمت حامل‌های انرژی به سطح قیمت‌های بین‌المللی (قیمت‌های سایه)، با محاسبه متغیر جبرانی (CV) به‌دست آمده است. در انجام محاسبات از نرم‌افزارهای *Excel* و *Matlab* استفاده کرده‌ایم.

یافته‌ها: نسبت هزینه حامل‌های انرژی به کل مخارج بخش حمل‌ونقل در دهک‌های میانی بیشتر از سایر دهک‌هاست و این نسبت برای دهک دهم از بقیه کم‌تر است. این نسبت در بخش مسکن با افزایش سطح رفاه، کاهش پیدا می‌کند. این نسبت‌ها همچنین در مناطق روستایی بیشتر از مناطق شهری است.

نتایج: نتایج نشان می‌دهد تنوع حامل‌های انرژی در سبد انرژی، می‌تواند سبب کاهش متغیر جبرانی شود و در مجموع متغیر جبرانی برای دهک‌های هزینه‌ای بالاتر، بیشتر است.

کلید واژه‌ها: سیستم تقاضای تقریباً ایده‌آل، قیمت سایه، متغیر جبرانی، یارانه انرژی

تاریخ پذیرش: ۱۹/۲/۷

تاریخ دریافت: ۱۷/۱۰/۱۳

* دانشجوی دکتری اقتصاد دانشگاه الزهراء (س) (مقاله حاضر براساس پایان نامه دکتری نامبرده با همین

عنوان، تهیه شده است) <tahereh.akhondzadeh@gmail.com>

** دکتر اقتصاد، عضو هیئت علمی دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی دانشگاه الزهراء (س)

*** دکتر اقتصاد، هیئت علمی دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی دانشگاه الزهراء (س)